

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
7/2018. (VII. 11.) OBH utasítása
a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bekezdés *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján - figyelemmel a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény rendelkezéseire - a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következő utasítást adom ki:

1. A szabályzat célja, hatálya

1. § Az utasítás (a továbbiakban: szabályzat) célja „a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék - a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéelkezzenek”, illetve „a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése” stratégiai célok megvalósítása érdekében a panaszok, valamint a közérdekű bejelentések vizsgálata és elbírálása eljárásrendjének meghatározása.

2. § A szabályzat hatálya az ítélőtáblákra, a törvényszékekre, a járásbíróságokra, a kerületi bíróságokra, a közigazgatási és munkaügyi bíróságokra (a továbbiakban együtt: bíróság), valamint az Országos Bírósági Hivatalra (a továbbiakban: OBH) terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E szabályzat alkalmazásában

1. *beadvány*: olyan irat, amelyben annak benyújtója egy kérés teljesítését vagy egy ügy elintézését kezdeményezi, javaslatot tesz, illetve véleményt közöl, és amely tartalma szerint lehet közérdekű bejelentés, panasz, az ügy érdemére vonatkozó beadvány és egyéb beadvány;
2. *egyéb beadvány*: a 3 – 5. pontokban nem meghatározott beadvány;
3. *közérdekű bejelentés*: a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Törvény) 1. § (3) bekezdésében meghatározott beadvány;
4. *panasz*: a Törvény 1. § (2) bekezdésében meghatározott beadvány;
5. *ügy érdemére vonatkozó beadvány*: bíróság vagy közigazgatási hatóság előtt folyamatban lévő vagy jogerősen (véglegesen) általa befejezett ügyre vonatkozó kérelem.

3. A beadvány előzetes vizsgálata és továbbítása

4. § A beadványt – a Törvény és e szabályzat alapján – a beadvány címzettje előzetesen megvizsgálja és annak tartalma alapján megállapítja, hogy milyen típusú beadványnak minősül, illetve továbbításnak vagy egyéb intézkedésnek helye van-e.

5. § (1) Amennyiben a panaszt vagy a közérdekű bejelentést nem az elbírálásra jogosult bírósághoz nyújtották be, a címzett a Törvény 1. § (5) bekezdése szerint jár el.
(2) Az OBH elnöke és a munkáltatói jogkört gyakorló törvényszék elnöke az elbírálásra jogosultnak megküldött közérdekű bejelentés, illetve panasz elintézéséről tájékoztatást kérhet a bíróság elnökétől.

6. § (1) Az ügy érdemére vonatkozó beadványt, amennyiben az
a) saját bíróságának ügyére vonatkozik, a címzett az ügyirathoz csatolja,
b) más bíróság bírósági ügyére vonatkozik, a címzett nyolc napon belül az ügyben eljáró bíróságnak megküldi,
c) nem bírósági ügyre vonatkozik, a címzett nyolc napon belül az eljárásra jogosult szervnek megküldi.
(2) A címzett az (1) bekezdés b) – c) pont szerinti megküldésről a bejelentőt egyidejűleg tájékoztatja.

7. § Egyéb beadvány esetén – annak tartalmától függően – a címzett
a) igazgatási intézkedést tehet vagy az igazgatási intézkedésre jogosultnak az egyéb beadványt továbbíthatja;
b) a beadvány vizsgálatát és a bejelentő részére történő válaszadást mellőzheti, vagy
c) a 17. § (2) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

8. § (1) Amennyiben a beadványból egyértelműen megállapítható, hogy azt a bejelentő az eljárásra jogosultnak is megküldte, az eljárásra nem jogosult címzett a beadvánnyal kapcsolatos 5 – 7. § szerinti intézkedést és erről a bejelentő tájékoztatását mellőzi.
(2) A nem beazonosítható ügyre vonatkozó beadvány bejelentőjét a címzett tájékoztatja arról, hogy a beadványának elbírálására jogosult szervezet nem állapítható meg.
(3) A jogszabályban meghatározott elektronikus kapcsolattartáson vagy elektronikus ügyintézésen kívüli elektronikus úton érkezett beadvány esetén az elbírálásra jogosult igényelheti a beadvány aláírt, papír alapú benyújtását. Amennyiben a bejelentő a megjelölt határidőben a beadványt aláírva, papír alapon nem nyújtja be, az elbírálásra jogosult jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a beadvány elintézését és erről a bejelentő tájékoztatását mellőzi.

9. § A bíróság, valamint az OBH tevékenységét, illetve mulasztását érintő beadványt - közérdekű bejelentés és panasz esetén a 11. §-ban foglaltak figyelembevételével - a bíróság elnöke, illetve az OBH elnöke, vagy a bíróság, illetve az OBH szervezeti és működési szabályzatának (a továbbiakban együtt: SZMSZ) rendelkezése szerint eljáró más vezető vizsgálja meg és intézi el.

4. A közérdekű bejelentés és panasz bejelentése, az elbírálásra jogosultak, az elbírálás mellőzése

10. § (1) Közérdekű bejelentéssel vagy panasszal bárki írásban, papír alapon vagy elektronikus úton fordulhat az ügyben eljárásra jogosult bíróság vagy az OBH elnökéhez.
(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a szóban előterjesztett közérdekű bejelentést az eljárásra jogosult bíróság írásba foglalja. Az írásba foglalt közérdekű bejelentéssel egyetértését és a másodpéldány átvételét a bejelentő az aláírásával nyugtázza.
(3) A bíróság elnöke dönthet úgy, hogy az (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően a szóban előadott panaszt a bíróság hivatalos feljegyzésbe foglalja és elbírálja.

11. § (1) Az OBH-t vagy a bíróságot érintő közérdekű bejelentést az OBH elnöke, illetve az ítéletábrla vagy törvényszék elnöke bírálja el.
(2) Amennyiben a panasz
a) a járásbírósági, kerületi bírósági vagy közigazgatási és munkaügyi bíró és igazságügyi alkalmazott magatartása ellen irányul, azt a járásbíróság, a kerületi bíróság, a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke vagy a bíróság erre kijelölt másik vezetője, bírāja;

- b) a járásbíróság, kerületi bíróság vagy közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökének magatartása ellen irányul, azt a törvényszék elnöke;
- c) az ítélőtáblai, illetve törvényszéki bíró és igazságügyi alkalmazott magatartása ellen irányul, azt az ítélőtábla, illetve a törvényszék elnöke vagy az általa kijelölt elnökhelyettes, kollégiumvezető vagy az ítélőtábla, törvényszék erre kijelölt másik vezetője;
- d) az ítélőtábla, illetve a törvényszék kollégiumvezetője vagy elnökhelyettese magatartása ellen irányul, azt az ítélőtábla, illetve a törvényszék elnöke;
- e) az ítélőtábla vagy törvényszék elnöke, valamint az OBH-ba beosztott, illetve kirendelt bíró vagy igazságügyi alkalmazott magatartása ellen irányul, azt az OBH elnöke vizsgálja meg.

(3) Amennyiben a bejelentő a panaszra adott választ nem fogadja el, vagy annak elmaradását kifogásolja, az ezzel kapcsolatos újabb panaszát kérésére

- a) a (2) bekezdés a) pontja alapján kivizsgált panasz esetében a törvényszék elnöke;
- b) a (2) bekezdés b) pontja alapján kivizsgált panasz esetében az OBH elnöke;
- c) a (2) bekezdés c) pontja alapján nem az elnök által kivizsgált panasz esetében az ítélőtábla, illetve a törvényszék elnöke;
- d) a (2) bekezdés c) pontja alapján az ítélőtábla, illetve a törvényszék elnöke által kivizsgált panasz esetében az OBH elnöke;
- e) a (2) bekezdés d) pontja alapján kivizsgált panasz esetében az OBH elnöke bírálja el. A panasz bírálatát az a) pontban meghatározott esetben a törvényszék elnöke az elnökhelyettesre, a kollégiumvezetőre vagy a törvényszékre beosztott más vezetőre ruházhatja át.

(4) Amennyiben a panaszt az érintett bírósághoz nyújtották be, de a panasz elbírálására a törvényszék-, illetve az OBH elnöke jogosult, vagy a (3) bekezdésben meghatározott újabb panaszt a (2) bekezdésben meghatározott bírósághoz nyújtották be, a bíróság a panaszt - a 6. § (2) bekezdés szerint - az arra vonatkozó észrevételeivel, az ügy irataival, valamint újabb panasz esetén az eredeti panasz kivizsgálásának irataival együtt továbbítja az elbírálásra jogosult részére.

12. § (1) A panaszt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani a Törvény 2/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben.

(2) A közérdekű bejelentés vizsgálata – mellőzhető a Törvény 2/A. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott esetben.

(3) A panasz vizsgálata – a 11. § (3) bekezdésben foglalt kivétellel – mellőzhető a Törvény 2/A. § (1) – (3) bekezdésében meghatározott esetben. A 11. § (2) bekezdés e) pont és a (3) bekezdés alapján elbírált panasz további vizsgálatának és elbírálásának nincs helye.

(4) A panasz elutasításáról, illetve a vizsgálat mellőzéséről a bejelentőt a 15. § (1) bekezdésben meghatározott módon kell tájékoztatni. A tájékoztatás tartalmazhatja, hogy ugyanazon panaszos az azonos tartalmú ismételt panasz vizsgálatainak mellőzéséről nem kap újabb tájékoztatást.

5. A közérdekű bejelentés, valamint panasz vizsgálata és elbírálása

13. § (1) Az elbírálásra jogosult igazgatási vezető a bejelentőt meghallgathatja, ha azt a közérdekű bejelentés vagy panasz tartalma szükségessé teszi.

(2) Az elbírálásra jogosult vezető az érintett bírót, igazságügyi alkalmazottat szükség esetén a közérdekű bejelentésről, panaszról tájékoztatja, tőle írásbeli, szóbeli tájékoztatást, igazoló jelentést kérhet. Az érintett bírót vagy igazságügyi alkalmazottat a közérdekű bejelentés vagy panasz elbírálásának eredményéről tájékoztatni kell.

(3) A (2) bekezdés szerinti eljárásban figyelemmel kell lenni a 17 - 19. §-ban foglaltakra.

(4)¹ A közérdekű bejelentés vagy panasz elbírálása során a vezető felelősséggel tartozik a bejelentő személyes adatainak az adatvédelmi szabályoknak megfelelő kezeléséért, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény és a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (GDPR) rendelkezéseinek megtartásáért.

14. § (1) A panaszt és a közérdekű bejelentést a Törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül kell elbírálni, amely határidő a Törvény 2. § (2) bekezdésében meghatározott módon összesen legfeljebb hatvan napra hosszabbítható meg.

(2) A vizsgálat történhet különösen iratok tanulmányozásával, az érintett bíró, igazságügyi alkalmazott vagy a bejelentő jegyzőkönyvbe foglalt meghallgatásával, vagy az érintett bírótól, igazságügyi alkalmazottól kért írásbeli tájékoztatás, igazoló jelentés, egyéb iratok tanulmányozásával, más szervek megkeresésével.

15. § (1) A vizsgálat befejezésekor az elbírálásra jogosult a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről - az indokok megjelölésével - a bejelentőt írásban, postai úton vagy az aláírt iratot mellékelve elektronikus levélben három munkanapon belül értesíti. Az elektronikus értesítés megtörténtét az elektronikus levél elküldését igazoló ügyfél-azonosító protokoll kinyomtatásával kell dokumentálni.

(2) Az írásbeli értesítés mellőzhető, ha az elintézésről a jelenlévő bejelentőt szóban tájékoztatták és a tájékoztatást tudomásul vette. E tényt jegyzőkönyvben vagy hivatalos feljegyzésben szükséges rögzíteni, mely irat egy példányát a bejelentő részére – a bejelentő átvételét igazoló aláírását követően – át kell adni.

16. § A panasz vagy a közérdekű bejelentés alapján - ha alaposnak bizonyul – az elbírálásra jogosult gondoskodik a Törvény 3. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedések megtételéről vagy annak szükségességét szolgálati úton jelzi az intézkedésre jogosult számára.

6. A közérdekű bejelentő, valamint a panaszos védelmére, felelősségre vonásának kezdeményezésére vonatkozó szabályok

17. § (1) A panaszos vagy a közérdekű bejelentő személyes adatainak átadására, nyilvánosságra hozatalára a Törvény 3. § (3) bekezdését kell alkalmazni.

(2) Amennyiben a közérdekű bejelentés vagy panasz elintézése során bűncselekményre, szabálysértés elkövetésére, jogellenes kár vagy egyéb jogsérelem okozására utaló körülmény merül fel, a Törvény 3. § (4) bekezdésében meghatározottakat kell alkalmazni.

18. §²

19. § A közérdekű bejelentőt a 17. § (2) bekezdésében írt kivétellel a Törvény 11-12. §-a szerinti védelem illeti meg.

7. A bíróságok vezetőire vonatkozó rendelkezések

20. § (1) A 2. §-ban meghatározott szervezetek vezetői gondoskodnak arról, hogy az ügyfelek a bíróságok honlapján, a bírósági épületekben elhelyezett tájékoztatótáblán, illetve a

¹ Módosította a 9/2019.(III. 29.) OBH utasítás 3. §-a. Hatályos 2019. március 30-tól.

² Hatályon kívül helyezte a 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás 22. § (3) bekezdése. Hatálytalan 2019. január 1-től.

kezelőirodán tájékozódhassanak a közérdekű bejelentés és a panasz előterjesztésének lehetőségéről és rendjéről.

(2) Az ítélőtábla és törvényszék elnöke:

a) rendelkezik az SZMSZ-ben a beadványok előzetes vizsgálatában, valamint a közérdekű bejelentések, panaszok elbírálásában részt vevő vezetők, bírák köréről,

b) az összbírói értekezletre készített beszámolójában beszámol a tárgyévben benyújtott közérdekű bejelentések, panaszok elemzéséről és értékeléséről, különösen a közérdeklődésre számot tartó fontosabb esetekről, az alapos közérdekű bejelentésekkel, panaszokkal kapcsolatos vezetői intézkedésekről, következtetésekről, és adatot szolgáltat az 1. mellékletben foglaltak szerint.

21. § (1) Az OBH elnöke a közérdekű bejelentések, panaszok tárgyában tett intézkedésekről, azok elemzéséről a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdés a)-c) pontjaiban foglaltak szerint tájékoztatást ad az Országos Bírói Tanács, a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek, továbbá az Országgyűlésnek.

(2) Az (1) bekezdésben jelzett tájékoztatást a bíróságok központi internetes honlapján közzé kell tenni.

8. Záró rendelkezés

22. § (1) Ez az utasítás a közzétételt követő hónap első napján lép hatályba. A szabályzat rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) Hatályát veszti a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló 10/2012. (VI. 15.) OBH utasítás.

(3) A 18. § 2019. január 1. napján hatályát veszti.

1. melléklet a 7/2018. (VII. 11.) OBH utasításhoz

Összefoglaló az ítéletáblákra, a törvényszékekre érkező közérdekű bejelentésekről és panaszokról

1. Az összefoglaló készítője és időszaka

Az ítéletábla / törvényszék megnevezése:	
Tárgyév:	

2. A bíróságra érkezett beadványok (db)

Beérkezett beadvány:							
ebből	Ítéletábla, törvényszék	közérdekű bejelentés	panasz			ügy érdemére vonatkozó	egyéb beadvány
	Járásbíróság, KMB						
	Összesen						
	ebből a panasz		megalapozott	részben megalapozott	megalapozatlan		
		ismételten kivizsgált panasz					
		ebből az első vizsgálat	megalapozott	részben megalapozott	megalapozatlan		

3. Az elbírált közérdekű bejelentés/panasz tárgya szerinti bontás

A közérdekű bejelentés/panasz tárgya	közérdekű bejelentés (db)	panasz (db)
büntető- és szabálysértési eljárással összefüggő		
polgári és gazdasági eljárással összefüggő		
közigazgatási és munkaügyi eljárással összefüggő		
a bíró vagy az igazságügyi alkalmazott magatartása		
jogszabály, közjogi szervezetszabályozó eszköz, belső szabályzat tartalma		
a bírósági eljárással nem összefüggő körülmény, különösen beléptetés, várakozás, tájékoztatás		
egyéb		
Összesen		

4. A megalapozott közérdekű bejelentés/panasz alapján tett intézkedések (több intézkedés is bejelölhető)

Megtett intézkedés	közérdekű bejelentés (db)	panasz (db)
bíró vagy igazságügyi alkalmazott figyelemének felhívása		
bíró vagy igazságügyi alkalmazott ellen fegyelmi vagy egyéb eljárás megindítása vagy kezdeményezése		
szervezési, szabályozási vagy egyéb igazgatási intézkedés		
másik bíróság, az OBH vagy egyéb szerv részére történő javaslat		
egyéb		

